

5522/2/1966 W. k.w.
Upaństwowienie wielkiego przemysłu i poparcie inicjatywy prywatnej

Historyczny dzień w Krajowej Radzie Narodowej

Dwie ważne ustawy wniesione przez Ministra Minca

We środę, czyli w czwartym dniu obrad KRN minister Minc wniósł na plenum Izby dwa zasadnicze projekty ustaw, mających kapitalne znaczenie dla rozwoju naszego Państwa i całej jego struktury gospodarczej. Chodzi tu mianowicie o ustawę, przejmującą na własność Państwa przedsiębiorstwa większego przemysłu oraz o ustawę o popieraniu inicyjatywy prywatnej w innych gałęziach naszej gospodarki. Poniżej podajemy mowę Ministra Przemysłu w obszernym streszczeniu.

Warczewna (tel. wł.). W dalszym ciągu czwartego dnia obrad sesji KRN, rozpoczęła się dyskusja nad oświadczeniami wicepremierów. M. Kołajczyka i Gomołki w zakresie ich resortów, którzy z kolei odpowiedzieli na wszystkie poruszone przez posłów sprawy. Najważszym wydarzeniem dnia, było jednak od dawna oczekiwane wystąpienie min. przemysłu Hilarego Minca, który między in. oświadczył:

"Wysoka Izba! Rząd Jedności Narodowej wnosi na porządek obrad obecnej sesji KRN dwie sprawy, o podstawowym i kandydackim znaczeniu. Oile po pierwsze: Ustawa o przesiedle niu włościan z terenów podległych góspodarkę narodową, i po drugie: Ustawa o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i powołaniu try wuwal biuletyny w przemyśle i handlu. Jako podstawowe gałe nie gospodarki narodowej, rząd traktuje większy przemysł, komunikację kolejową i lotniczą, szczególnie ważne urządzenia składowe, magazynów, przedsiębniów oraz podstawowe przedsiębiorstwa kłuwia. Jak należy rozumieć w naszych warunkach pojęcie wielkiego przemysłu? Analiza naszych przedsiębiorstw przemysłowych doprowadza do wniosku, że przemysł nasz jest mało skoncentrowany. Średnia zatrudnienia na jeden zakład wynosi w granicach około 200 robotników, zaś z powyższymi wyjątkami, hui i w takich zakładach przemysłu metalowego i włókna sztucznego, w granicach około 100 robotników. Świadczy to o tym, że w naszych warunkach pojęcie wielkiego, średniego i drobnego przemysłu układa się inaczej, niż w uwarunkowanych krajach Europy, czy Ameryki Północnej.

Różnice w pojęciach

To, co tam jest, przemysłem drobnym i nas potrzeba pod kategorię przemysłu drobnego. To, co tam jest przemysłem średnim, u nas określamy przemysłem wielkoma. Te obłożności należą mieć na uwadze przy rozpatrywaniu i dyskutowaniu zaproponowanej w projekcie ustawy, granicy, przy której w zeszłym państwie przynajmniej na własność przedsiębiorstwa przemysłowe. Jak wiadomo granica ta określona jest na zaledwie zatrudnienia w roku produkcji 33-ciu pracowników na jedną zmianę. W świetle tego co powiedziałem, przemysł znajdujący się powyżej tej granicy, nie może być określany inaczej. Przy zastosowaniu tej granicy według statystycznych danych, jeżeli za 100% przyjmą całość osób zatrudnionych w przemyśle i rzemieśle to na rzemieślników i przemysł prywatny wypadnie 60% zatrudnionych; na przemysł uniastwowski 40% za zatrudnionych. Liczby te dowodnie świadczą, że przedłożone wysokości liczby projekty ustawy, ograniczają udział czynnika państwa w tym jedyńco do przemysłu większego. Postawmy sobie te

raz pytanie, jak będzie wyglądał stosunek między liczbą zatrudnionych w całości sektora upaństwowionego (a więc w większości przemysłu komunikacji kolejowej itd., itd.) a liczbą osób w ośrodku zatrudnionych w kraju. Odpowiedzi na to pytanie przedstawiać się będzie w sposób następujący: Jeżeli przyjmniemy za 100% całość osób zatrudnionych w zawodach niemienniczych, liczba osób zatrudnionych w sektorach usługowych wynosić będzie 25%, jeżeli zaś wrzyciemy za 100% całość osób zatrudnionych łącznie w rolnictwie i w zawodach pozarolniczych, to liczba osób zatrudnionych w sektorze upaństwowionym wyniesie będzie 12%. Trzeba sobie świadomie sobie to powiedzieć, aby dać sobie sprawę z charakteru modelu gospodarczego, który budujemy. Dwa trzecie część, jeżeli chodzi o całość czynnych zawodowo w kraju, ciwarła część, jeżeli chodzi o całość zawodów pozarolniczych, a 40% jeżeli chodzi o całość przemysłu i handlu. Oto proponowany zasięg sektorów gospodarki upaństwowionej.

Wymowa cyfr

Co wynika z tych liczb? Wynika po pierwsze, że zgodnie z tytułem ustawy rząd proponuje przede wszystkim własności państwa tylko niewielką część gospodarszego klimatu naszego państwa, a narodowi. Po drugie: że, jeżeli daleko jest od inicjatywy prywatnej, ponieważ bardzo wąsko nie tylko w rolnictwie, ale i w handlu, w przemyśle, w innych zawodach poza rolnictwem. Wynika z tych liczb, że nasza podstawa gospodarcza jest nie tylko indywidualna gospodarka na wsi, i nie tylko sektor uniastwiony w przemyśle, czy komunikacji. Jest także w dużym stopniu indywidualna przedsiębiorczość w zawodach przyziemnych. Wynika z tych liczb, że jeżeli chcemy pilnego i szybkiego rozwoju naszego kraju, to dążyć musimy nie tylko do indywidualnego gospodarstwa rolniczego, i nie tylko do większego przedsiębiorstwa znajdujące się w sektorze uniastwionym, ale także do inicjatywy prywatnej w przemyśle i handlu.

Oto dlaczego jednocześnie z u-
stawą o przejęciu na własność
państwa państwowej galerii prze-
myślowej, rząd występuje przed
Krajową Radą Narodową z
wnioskiem o zaakceptowanie u-
stawy o podniesieniu jakości wy-
tworów w handlu i w przemy-
śle.

Dlaczego upaństwowiamy wielki przemysł?

Następnie minister Minc moty-
wuje obszernie 10 przyczyn skłania-
jących rząd do wystąpienia z in-
icjatywą przyjęcia przez państwo
galezi gospodarki narodowej.
„Jestem ludźmi, którzy uczą się
na doświadczeniach i z doświadczeń
wyciągają wnioski. Oto dlaczego

państwo przejmuje na własność ga-
łęzie gospodarki narodowej.

Dążymy do rentowności i dochodu

tycznym charakterze naszego państwa, w demokratycznym charakterze naszej gospodarki, w inicjatywie, w energii twórczej, w ofiarności, w wolności, w talentach polskich mas ludowych. Dlatego demokratyczne państwo polskie, masy ludowe, a zwłaszcza klasa robotnicza potrafiła, jak to wykazało do-

Przedsiębiorstwa polskie za odszkodowaniem

Przedsiębiorstwa ponownie przechodzą na własność państwa bez odszkodowania. Przedsiębiorstwa będące własnością obywateli polskich i obywateli państw zaprzyjaźnionych przechodzą na własność państwa za odszkodowaniem.

Powstaje pytanie, jaką część stanowią w stosunku do całej masy przedsiębiorstw poniemieckie, i to ostatnie, za które nie mamy placid ożdzkodowania, a jaką część przedsiębiorstw, za które projekty ustaw przewidują ożdzkodowanie. Należy wziąć pod uwagę, że na przedsiębiorstwa przechodzące na własność państwa bez ożdzkodowania składają się przedsiębiorstwa na ziemiach ożdzkanych, dalej te, które były przedsiębiorstwami niemieckimi w całym kraju, spółki akcyjne kontrolowane przez kapitał niemiecki przedsiębiorstwa, które w czasie wojny dobrowolnie zostały ożdstopione, niemcom, przedsiębiorstwa osób zbiegłych do nieprzyjaciela, oraz t. zw. majątek ożstszony i paralizowany, właścicieli którego względnie ich bezpośredni spadkobiercy nie żyją. Jeśli to wszystko zważyć, to okaże się że co najmniej 2/3 wszystkich przedsiębiorstw przechodzących na własność państwa w myśl złożonych projektów ustaw przypada państwu bez ożdzkodowania a co najwyżej 1/3 za ożdzkodowaniami. Jeżeli ująć sprawę nie od strony liczby przedsiębiorstw, to

przedsiebiorstw, ale od strony ich wartości, to okazało się, że z ogólnej wartości majątku przechodzącego na rzecz państwa co najmniej 3/4 przechodzi bez odszkodowania, a co najwyżej 1/4 za odszkodowaniem.

Względ pierwszy, to charakter oddawających się u nas przemian społecznych. Konfiskata przedsiębiorstw bez odszkodowania oznaczałaby wejście na drogę rewolucji socjalistycznej. Był na tę drogę, nie wchodziły; dlatego przeprowadzamy przejęcie przedsiębiorstw na rzecz państwa za odszkodowaniem.

Nie przeprowadzamy rewolucji
socialistycznej i dlatego wypła-
camy odszkodowanie. Przepra-
wadziliśmy natomiast na wsio-
skiej pod postacią reformy rol-
nej, rewolucję agrarną, rewolu-
cję spótną u nas w stosunku
do innych krajów zachodnich.
Zlikwidowaliśmy w r. 1945 fon-
dalne obszarnictwo, które w
Francji zostało zlikwidowa-
ne przez Wielką Rewolucję w końcu
18-go wieku. I dlatego podobnie
jak to było np. we Francji prze-
prowadziliśmy wywłaszczenie zi-
mi obszarniczej bez odszkodowa-
nia. Kto nie rozumie tych różni-
ceń ni historycznych.

11a zagranic

Świadczenie, nie tylko zachować majątek sektora upaństwowionego ale i pomnożyć go i rozszerzyć dla dobra całego narodu.

Wysoka Izbo! W myśli zleżonych projektów ustaw, podstawowe gą-
 łązie gospodarki narodowej prze-
 chodzą na własność państwa w wa-
 jaki sposób.

Chcemy przez to usunąć wszelkie
możliwe protokasty zniekształ-
cające utrudnienia naszych władz
specjalnych z zachodem. Nie zna-
czy to bynajmniej, byśmy ga-
dali się na to, by skutecznie odzo-
dowania przeobraziły się w jak-
kolwiek, czy dątkę kamulując róż-
nój naszego kraju.

Wysoka Izbo! Ustawa ta sinowoi podwalinie wolno orwazadnoŝci w dziedzinie prawa i czeŝci Cherey tu i tam, a i tak, ze tak przetrzeby baczniey rozstrazani strupowatoŝci i ŝelzie, i winnych jej zlamania, i ŝelbi ŝlacy tajaŝa karać będzimy zgoŝnie z przepisami obowiazu i ego prawa. Ustawa ta ma na celu polepszenie zdrowia i ŝelbiatywy przetrzeby przy tworzenie dla niej odpowiedniej atmosfery, odpowiedniego klimatu, odpowiednich raz i doŝalania i pełnego poŝucia będzimy.

Pomoc dla przemysłu prywatnego

W związku z rozgraniczeniem działalności państwa i inicjatywy prywatnej staje się nam jasny szereg zagadnień dotyczących wzajemnego współdziałania między sektorem państwowym a sektorem inicjatywy prywatnej. Dotychczas przemysł prywatny żył bądź ze starych zapasów, bądź tylko z innych przypadkowych, ażeby nie powiedzieć nielegalnych źródeł. Obecnie możliwość ta kończy się. Jest rzecz jasna, że rozwój przemysłu prywatnego będzie niemożliwy bez korzystania z podstawowych surowców i materiałów pomocniczych znajdujących się w ręku państwa. Państwo tej pomocy przemysłowi prywatnemu udzieli pod warunkiem włączenia się przemysłu prywatnego do ogólnopaństwowego planu gospodarczego.

Trzy wielkie daty

Niewątpliwie dzień dzisiejszy sta-
nie się dniem pamiętnym w historii
demokracji polskiej. Nie wątpliwy
że do tej historii wejdą trzy wiel-
kie daty:

Ziemie Zachodnie tematem obrad K.R.N.

Do lipca 1946 ma być wysiedlone 1,5 mil. Niemców do angielskiej strefy okupacyjnej

Na 9-tej sesji Krajowej Rady Narodowej wiele uwagi poświęcono zagadnieniu Ziemi Odzyskanych. Na specjalne wyróżnienie zasłużył przemówienie Wicepremiera Gomułka, w którym po raz pierwszy ujawnione zostały nieznane szczegóły dotyczące wysiedlania Niemców z Ziemi Zachodnich, postanowione w Poczdamie. Oprócz tego Wicepremier, który jak wiadomo objął tekę Ministra Ziemi Odzyskanych, nakreślił szczegółowo plany nowego Ministerstwa. Przemówienie Wicepremiera Gomułka podajemy poniżej.

Warszawa (PAP) Miałem mówić o zagadnieniu, rozpoczynając wicepremier Gomułka, które powinno zajmować nie tylko teoretycznie, ale praktycznie naczelną rolę w kierownictwie państwa, jakie stoją przed Polską w 1946 roku. Mam mówić o pracy jaką zamierzamy zorganizować i przeprowadzić w najbliższym okresie na naszych zachodnich ziemiach odzyskanych. W ciągu krótkiego czasu, jaki nam dzieli od momentu faktycznego objęcia przez Polskę ziem odzyskanych, rozbudowana została w najszerszym zakresie Naroda Polskiego świadomość polskości tych ziem, świadomość znaczenia tych ziem dla przyszłości Polski i całego narodu. Cały naród coraz głębiej odczuwa w swej świadomości istotę nowej Polski, której najbardziej charakterystyczną cechą są obecne granice zachodnie. W tej dziedzinie dokonany został głęboki przełom i w świadomości Polaków zaczyna być stawiane równorzędnie Szczecin i Gdynia, Kołobrzeg i Gdańsk, Wrocław i Katowice. Mówca przypomina, że do niedawna pod tym względem było inaczej. Gdy w okresie okupacji, siły polityczne, które utworzyły Krajową Radę Narodową wyrażały koncepcję budo-

wy nowego państwa polskiego, opartego o Odrę i Nisę Łużycką, były czynnikami, pretendującymi do przewodzenia Narodowi, które zabijały tę nową myśl polityczną, które świadomości i celowo odwracały uwagę narodu od Ziemi Zachodnich, aby podjudzić go przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Za hańbiące i szkodliwe zjawisko „szabru” na ziemiach odzyskanych Niemcy odpowiedzialność moralną ponoszą ci, którzy wmaľali narodowi, że Ziemia Zachodnia są Polsce niepotrzebne, ci którzy wytwarzali atmosferę niepewności odnośnie przyznania i wcielenia tych ziem w granice Polski. Na tym tle jeszcze jaskrawiej występuje wielkość przełomu świadomości Narodu Polskiego, wyrażającego się w zrozumieniu faktu, iż ziemi odzyskane stanowią i stanowią będą integralną część Państwa Polskiego. Mówca stwierdza, że program budowy Polski w nowych granicach, który do niedawna był programem sił demokratycznych, skupionych wokół Krajowej Rady Narodowej, PKWN i Rządu Tymczasowego, wszedł dzisiaj w krew każdego patrioty polskiego, stał się programem całego Narodu.

milionów ludzi w naszych warunkach transportowych, problem planowego uchwylenia i rozstrzygnięcia wszystkich zagadnień. Będem było utrzymywanie zbyt długie instytucji pełnomocników rządowych dla ziem odzyskanych. Brak było scentralizowanego ośrodka kierowniczego na tych ziemiach. Doświadczenie kilkumiesięczne wskazało, na potrzebę utworzenia takiego ośrodka, który został przed kilkoma ty-

godzinami powołany w postaci Ministerstwa Ziemi Odzyskanych. Ministerstwo to ma charakter przejściowy, głównym jego zadaniem jest koordynowanie pracy wszystkich ministerstw i ich organów na ziemiach odzyskanych oraz planowe rozwiązywanie problemów właściwych tylko tym ziemiom, jak repatriacja Niemców do ich kraju, repolonizacja Polaków, osiedlanie ludności polskiej itd.

Do angielskiej strefy okupacyjnej 150.000 Niemców, a nie przesiedliłszy ani jednego. Żądano od nas odwołania przesiedlenia Niemców do Niemiec, na co nie mogliśmy się zgodzić. Z teoretycznie przyznanego nam prawa przesiedlania Niemców do strefy angielskiej nie mogliśmy mogli skorzystać tak długo. Dopiero władze alianckie nie przyznanie tego celu środków przewoźnych. Będziemy w tej sprawie prowadzić dalsze rozmowy z Radą Kontroli w Berlinie.

Mówca ostrzega się kategorycznie przeciwko tym głosom prasy zagranicznej, które pomawiają Polskę o stosowanie brutalnych metod przy wysiedlaniu ludności niemieckiej. Nie chcemy — stwierdza wicepremier Gomułka — stosować do Niemców takich metod, jakie stosowali oni w okresie okupacji. Staramy się wysiedlać Niemców w sposób ludzki, ale potrzebna nam jest do tego pomoc transportowa. Im lepiej i sprawniej będzie działał transport, tym mniej będzie powodów do narzekania na braki w tej dziedzinie. — Uważamy przy tym, stwierdza dalej mówca — że do udzielenia nam takiej pomocy nasi zachodni przyjaciele powinni się czuć bardziej powołani niż do oskarżania władz polskich o brutalność wobec Niemców i do rozważania się nad nimi.

Dlaczego nie wysiedlamy Niemców?

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych znajduje się w końcowym stadium organizacyjnym i opracowuje przy pomocy Rady Naukowej dla Zagadnień Ziemi Odzyskanych plany pracy. Na pierwszym miejscu wysuwa się sprawa wysiedlenia Niemców. Nie chcemy mieć w naszym kraju wroga i obcego nam elementu niemieckiego, chcemy zbudować państwo jednolite narodowo. Zamierzenia nasze w sprawie wysiedlenia Niemców zgodne są z uchwałami Konferencji Poczdamskiej. Przyspieszenie tego wysiedlenia wynika z potrzeby przesiedlenia Polaków. Sami Niemcy zgła-

sza się do władz polskich z prośbą o przesłanie ich do Niemiec. Trudności w tej dziedzinie spowodują się do tego, że na przyjęcie niemieckich repatriantów potrzeba zgody władz alianckich w Niemczech i potrzeba środków transportowych. Dotychczas transporty Niemców do radzieckiej strefy okupacyjnej, do której wysiedlono przeszło 2 miliony Niemców. Zgodnie z uchwałą Rady Kontroli, angielskie władze okupacyjne w Niemczech winny przyjąć do swej strefy do końca lipca 1946 r. półtora miliona Niemców i tutaj napotykamy na największe trudności. W ciągu grudnia miało być przesiedlonych

Repatriacja z Ukrainy i Białorusi

Drugim zagadnieniem jest planowe osiedlanie Polaków na ziemiach odzyskanych. Zostanie opracowany plan, który pozwoli zlikwidować w pewnej mierze jeszcze dotychczas spontaniczną akcję osiedleńczą. Na władze administracyjne nakładamy obowiązek sporządzenia dokładnych wykazów gospodarstw rolnych na ziemiach odzyskanych, po to, by móc z góry wyznaczyć określonym grupom przesiedleńców i repatriantów miejsce osiedlenia się. W okresie zimowym i w ciągu miesięcy wiosennych pragniemy osiedlić dalszych 600.000 repatriantów z Ukrainy, Białorusi i Litwy. Jest to zadanie tym trudniejsze, że repatrianci ze Związku Radzieckiego przywożą ze sobą prócz mienia osobistego i ławekarską gospodarkę około 600.000 sztuk inwentarza żywego, z czego ponad 150.000 krów i ponad 100.000 koni. Repatrianci winni się znaleźć na ziemiach odzyskanych już w okresie wiosennych robót rolnych. Zamierzamy w 1946 roku przyjąć i osiedlić planowo na ziemiach odzyskanych 2,5—3 milionów ludzi, z czego przynajmniej dwie trzecie na gospodarstwach rolnych. Załudnienie ziem odzyskanych ludnością polską, równomierne, odpowiadające warunkom i potrzebom gospodarczym rozmieszczenia przesiedleńców i repatriantów jest i będzie jednym z najważniejszych zadań państwowych.

Jeżeli ponad 50 hektarów stanowią na tych terenach prawie 43 procent powierzchni — około 2,7 milionów hektarów. Ziemia ta czeka dopiero na osadników i obowiązek uprawy jej spada całkowicie na państwo. Prócz tego państwo musi udzielić pomocy drobniejszym gospodarstwom. Ilość obsianej ziemi na terenach odzyskanych zadecyduje o posunięciach Rządu w dziedzinie świadczeń rzeczowych na przyszły rok gospodarczy. Jeżeli chcemy zmniejszyć świadczenia, lub nawet zlikwidować je, to musimy obsienić zmożliwością wszystkie siły dla zasilania jak największej ilości stawał, znajdującej się pod bezpośrednim zarządem Państwa.

Następnym zagadnieniem, jakie stoi przed Ministerstwem, jest usprawnienie aparatu administracyjnego i stworzenie warunków, ułatwiających administrowanie tymi ziemiemi i spełnienie wielkich zadań, stojących przed władzami i urzędami na ziemiach odzyskanych. Można już przystąpić do budowy na tych odzyskanych terenach Rad Narodowych. — Ujednolicone już zostają place pracowników państwowych. Wprowadzono 56-procentowy dodatek od uposażeń zasadniczych pracowników państwowych na ziemiach odzyskanych i zakazane zostało wypłacanie na tych terenach t. zw. diet. Jednocześnie sami sobie sprawę, że tylko normalne aprobowanie pracowników, stworzy im znośne warunki bytowania i na to zagadnienie zwracamy szczególną uwagę. Nie będziemy tolerowali zjawisk korupcji i szabrownictwa. Robimy wszystko, by na tych ziemiach zapanował stan zupełnego bezpieczeństwa życia, mienia i pracy obywateli. Rozważany jest projekt zasilenia organów Milicji Obywatelskiej i Urzędów Bezpieczeń-

stwa pomocniczą służbą obywatelską.

Wiele pracy wymaga ustalenie stosunków własnościowych na ziemiach odzyskanych. Mówca stwierdza, że nie należy o kwestionowaniu praw własnościowych osadników, zwłaszcza na gospodarstwach rolnych. Zasadniczym elementem osiedlenia repatriantów i repatriantów z Ukrainy, Białorusi i Litwy, jest ustalenie własności. Własność ta musi być prawnie zabezpieczona. Warsztaty i drobne przedsiębiorstwa winny być wydzierżawiane spółdzielniom i osobom prywatnym. Ministerstwo będzie wyznaczanie popierało każdą zdrową inicjatywę spółdzielczą i prywatną, zwłaszcza wytwórczo-przemysłową na odcinku wyłączenia od objęcia przez państwo. Kapitały prywatne winny znaleźć zdrowe i konieczne, z punktu widzenia ogólnopolskiego i gospodarczego, zatrudnienie produkcyjne na ziemiach odzyskanych.

Odbudowa życia gospodarczego na ziemiach odzyskanych wymagać będzie poważnych wkładów kapitałowych. Od tempa akcji osiedleńczej i od ilości środków kapitałowych zależeć będzie pełne uruchomienie przemysłowych, do pracy, odbudowa zakładów, zabezpieczenie stanowiącego kapitału. Znajdziemy i środki na odbudowę dyktów mieszkaniowych. Kilkaś milionów złotych, które Skarb państwa zgodził się przekazać Ministerstwu Ziemi Odzyskanych w pierwszym kwartale bieżącego roku, choć stanowią przysłówową kropkę w morzu, są jednak pierwszym poważniejszym krokiem na drodze odbudowy życia gospodarczego na ziemiach Zachodnich.

Hasła sprzed roku stały się rzeczywistością

Przed rokiem — mówi dalej wicepremier Gomułka — na sesji Krajowej Rady Narodowej w Lublinie, mówiliśmy o Ziemiach Zachodnich, przede wszystkim pod kątem zmobilizowania sił narodu dla rozbudowy Wojska Polskiego, które wspólnie z armią Czerwoną miało te ziemie zdobyć i przywrócić Polsce. To co rok temu zawarte było w hasłach i słowach mówców, dzisiaj stało się rzeczywistością. Polska odzyskała swoje przastare ziemie Piasztowskie. Konferencja poczdamska, dzięki zdecydowanemu poparciu żądań Polski przez Związek Radziecki, przekazała nam w administrację odzyskane Ziemi Zachodnie po Odrę i Nisę Łużycką wraz ze Szczecinem. Za ziemie te zapłacony życiem i krwią żołnierzy polskich, za ziemie te przelana obficie krew Armii Czerwonej. Dziś mówimy już o zagospodarowaniu tych ziem, o pracy, która ma scalić organizm i złączyć te ziemie z Macierzą. Przed Narodem Polskim stoi zadanie którego wykonanie zawąży decydująco na losach Polski na całe wieki. Zagospodarowanie Ziemi Zachodnich jest nie tylko nieodzownym warunkiem przebudowy naszej struktury gospodarczej i zapewnienia Polsce zdrowego rozwoju; nasze granice zachodnie warunkują trwałość bezpieczeństwa Polski, ponieważ osłabiają możliwość odrodzenia agresji niemieckiej.

ność, jeśli Polska zamknie dla nich swoje wrota raz na zawsze. Wicepremier mówi dalej, że jawna czy ukryta działalność ludzi dnia wczorajszego, wymierzona przeciw Związkowi Radzieckiemu, kontynuowanie polityki antyradzieckiej jest również podważaniem bezpieczeństwa Polski i nienaruszalności jej granic na Odrze i Nisie Łużyckiej. Nasze własne siły są nie dość wielkie dla skutecznego przeciwstawienia się tym siłom na świecie, które pragnąłyby odebrać Polskę z nad Odrę i Nisę. Na świecie, a nawet w państwie przyjaźnym dla Polski znajdują się wpływowi politycy, którzy próbują kwestionować nawet przynależność Gdańska do Polski. Aby Polska mogła stanąć raz na zawsze twardo i niewzruszenie na ziemiach odzyskanych, musi mieć silnych i wpływowych sojuszników i przyjaciół, którzy w całej rozciągłości podtrzymują przed światem nasze prawa do tych ziem. Sojusznikiem takim jest przede wszystkim Związek Radziecki, bez pomocy którego konferencja poczdamska miałaby poważne trudności w sprawie ziem odzyskanych. Wśród wielu czynników, które decydują o zespoleniu ziem odzyskanych z Macierzą, czynnik przyjaźni i sojuszu polsko-radzieckiego należy do najważniejszych. Podobnie, jak cały naród zrozumiał prawdę, że ziemi odzyskane stanowią i stanowią muszą integralną część Państwa Polskiego, tak samo do świadomości naroda przeniknąć musi głęboko i druga prosta prawda, że kto uprawia, opartą na reakcyjnych założeniach, politykę kompleksu antyradzieckiego, — ten podważa granice Polski nad Odrę, Nisę i Bałtykiem.

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych koniecznością

Mówca stwierdza dalej, że najważniejszą władzę państwową poświęcał zagadnieniu ziem odzyskanych od pierwszej chwili poważną część swych wysiłków i skupiał na nich uwagę całego narodu. Nie łatwo było na początku i nie łatwo jest teraz rozwiązywać problemy ziem odzyskanych, problem przesiedlenia

Dwa miliony ludzi już pracuje na Zachodzie

Wiele zostało zrobione na ziemiach odzyskanych od maja ub. roku po dzień dzisiejszy. Włożyliśmy już w te ziemie wielki wysiłek i wiele pieniędzy. W ciągu kilku miesięcy roku ub. przewieźliśmy i osiedliliśmy tam około 2 miliony ludzi, z czego 700 tysięcy repatriantów z Związku Radzieckiego. —

spolenia z całym organizmem państwowym, będziemy stale powracać na posiedzeniach Najwyższych Instancji Państwowych. Będziemy le omawiać to z narodem. Ze wszystkich ważnych i najważniejszych, które stoją przed narodem i oczekują na walkę

Wzrost opominek kolejarzy

Chorzów uporał się z trudnościami

Chorzów. Kiedy niespełna rok temu opuszczono przez wojska niemieckie, przyjechała tu grupa polskich wójtów, miasto gospodarstwo było zniszczone. Dzięki energicznej pracy szybko jednak zaczęło wracać do przedwojennego wyglądu, zdobywając sobie w krótkim czasie sławę, najlepiej zagospodarowanego ośrodka.

Dużą zasługą, że miasto zatarło szybko wszystkie ślady okupacji hitlerowskiej, była ścisła współpraca, jaka od pierwszych dni czołowała istniejące na terenie miasta grupy społeczne i ugrupowania polityczne.

Pierwszym zadaniem było, jakie należało natychmiast uczynić, była przede wszystkim sprawa przydziału mieszkań oraz lokali sklepowych. Do tego trudnego zadania włączyli się mieszkańcy czynni społecznie, a sprawę zabezpieczenia mieszkań, znajdujących się w mieszkaniach pojeńskich zajęli się energicznie Urząd Mieszkalniowy.

Wobec dzisiaj przez przyznanie pracy na gospodarstwo można stwierdzić, że była rozważana pomysł, do grudnia przydziału, kładąc nacisk głównie na przemysł, który 45 mieszkań. W mieście w porozumieniu z zeprowadzono lotną nitkę której zabezpieczono około 450 mieszkań na celu wszystkich tych, którzy w ten sposób nieprawie doszli do przydziału. Nie mogło to jednak w żadnym stopniu zapobiec brakowi mieszkań, który się w chwili obecnej po wyczerpaniu wszystkich lokali daje odczuć na terenie miasta.

We wczesnych miesiącach letnich akonstituowała się Miejska Rada Narodowa, dzięki czemu współpraca między poszczególnymi oddziałami społeczeństwa zaczęła się jeszcze bardziej.

Miejscowa ludność wyznaczona z tym okresem okupacji została od pierwszych chwil otoczona opieką przez instytucje charytatywne. Było to wyprawienie niewystarczające, gdyż potrzeby przetrwały wielokrotnie możliwości, niemniej jednak zorganizowano kuchnie oraz domy noclegowe i jak na ówczesne możliwości zrobiono wiele.

Szczególny nacisk w pracach Opieki Społecznej położono na otoczenie opieką dzieci i młodzieży. Wspaniały ośrodek wypoczynkowy w Dolinie Siewcarskiej, duży Ogród Jordanowski, kolonie i półkolonie, pogotowie opiekuńcze, dom dziecka, żłobki oraz zakład dożywiania w Orzeszu, oto instytucje, jakie od pierwszych miesięcy czuwają nad zdrowiem młodzieży chorzowskiej.

Życie kulturalne miasta ogniskuje się wokół referatu Kultury i Sztuki oraz Domu Kultury, który pracuje bardzo intensywnie, zasługując sobie na uznanie ze strony władz wojewódzkich. Teatr miejski nie posiada własnego zespołu, ale stale przyjeżdżają

różne zespoły objazdowe, oraz Teatr Katowicki, wypełniając na razie w sposób wystarczający tę lukę życia kulturalnego. Poza tym intensywnie pracują dwa zespoły amatorskie, które mając dobre sily, dają dość często widowiska.

Na zakończenie kilka cyfr obrazujących życie miasta w pierwszym okresie jego bytu.

W Chorzowie istnieje 38 szkół powszechnych oraz przedszkoli z 1000

12.605 dzieci. Trzy szkoły średnie z 1600 dzieci, dwie szkoły zawodowe oraz trzy szkoły prywatne.

Jeszcze chodzi o stan finansów, to przedstawia się on nie najlepiej, tak zresztą jak i w innych miastach, które walczą z tego rodzaju trudnościami. Majątek miasta wyraża się sumą 56 mil. złotych przy sumie 9,5 mil. długów długoterminowych.

Budżet na 1945 r. wyniósł w dochodach 27.611.620 zł, przy wydatkach

43.530.100 zł. Niedobór zatem, jak widzimy, wyraża się sumą przeszło 16 mil., przy czym z dotychczasowej gospodarki miasta niedobór wynosi ponad 8 mil. Dzięki pokryciu częściowo tego niedoboru subwencją otrzymaną od Rządu do pokrycia zostaje 5.072.587,52 zł. Należy się spodziewać, że niedobory te zostaną jednak wyrównane, a przynajmniej zmniejszone dzięki całemu szeregowi oszczędności, jakie udało się przeprowadzić. Józef Wierpiński.

Najważniejszy jest transport

Zaopatrzenie robotników w żywność

Katowice. Wynik pracy w różnych gałęziach przemysłu na Śląsku zależy jest w dużym stopniu od zaopatrzenia w środki żywnościowe szerokiego rzeszy pracowników i ich rodzin.

Skomplikowany w dzisiejszych czasach problem aprowizacyjny był przedmiotem rozważań przedstawicieli zainteresowanych branż przemysłowych i poszczególnych ugrupowań zawodowych na konferencji, zwołanej przez Komisję Spółdzielczą przy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Katowicach.

Z ramienia tej Komisji sprawy aprowizacyjne referował mgr. Pamiński, dając podstawę do rozważań i dyskusji na ten temat. Chodzi o usunięcie zasadniczych trudności i bolączek w tej dziedzinie.

ciężko pracujący górnik, hutnik, pracownik budowlany itp. nie może być głodny i źle odziany. Cały ten problem ma ścisły związek z realizacją świadczeń rzeczowych, pomocą UNRRA i Funduszem Aproprowizacyjnym.

Jak wynika z wypowiedzi na konferencji przedstawicieli przemysłu i niektórych Zw. Zawodowych, wiesz nie racie w zupełności pokryć zapotrzebowania miasta. Najwięcej sprawia kłopot kwestia dostawy węgla dla wsi. Np. przedstawiciele hutnictwa dyr. Szwan i Przybyła, stwierdzili, iż wiesz nie otrzymują przyznanych jej kontyngentów węgla premiejowego, a co ważniejsze nie ma dostatecznej ilości węgla na dokochowanie dalszych emolwów i na przetrwanie zbroja. Przedstawiciele

Zjednoczenia Mysłowskiego Kolczyński podniósł, że młyny ze zmaganym zbrojaczem czekają na węgiel; i tak w Białej, Pawłowicach, Ligocie Dobrzańskiej, Lublińcu, Kluczborku i Dobrozdzieńcu. Młyn w Oleścu, gdzie zmaganym 2 tys. ton zbroja pracuje tylko częściowo, ponieważ zanosił 300 ton węgla otrzymuje zaledwie 30.

W toku ożywionej dyskusji zabrano doświadczenia z praktyki, iż wszystkie trudności wynikają z powodu transportu, który jest bardzo poważnie zmniejszony przez okupację.

Jednocześnie skierowane kilka uwag pod adresem spółdzielni: „Spółem”, która nie zaopatrywa je spółdzielni robotniczych, nośszych charakteru zamknięty w potrzebne artykuły żywnościowe i pierwszej potrzeby. Z powodu zbyt dużego uprzywilejowania spółdzielni „Spółem”, stworzone spółdzielnie robotnicze mają ograniczoną swobodę działania, gdyż są skreślane różnymi przepisami natury administracyjnej itp. Do takich należy zaliczyć np. spółdzielnie przedsiębiorstw samochodowych i St. Kolejki Elektrycznych.

Poruszoną sprawą ma się zająć Komisja Spółdzielcza przy Okr. Kom. Zw. Zaw., która będzie interweniować zarówno u władz wojewódzkich jak i centralnych w Warszawie. (p.)

Skóra dla Śląska

Przydziały dla pracujących

Katowice. Na skutek długotrwałych starań katowickiej Izby Rzemiosłniczej, Ministerstwo Przemysłu przydzieliło do dyspozycji Izby w Katowicach, 24 ton skóry, celem rozprowadzenia na poszczególne zakłady szewskie, które zobowiązały się do przeprowadzenia reperacji obuwia po ustalonych cenach stałych, które będą o wiele niższe niż obecnie pobierane przez szewców.

Ponieważ skóra ta znajduje się w hurtowniach państwowych, dlatego nie jest jeszcze możliwe ustalenie definitywnej ceny za reperację, gdyż do tej ceny w kalkulowane być muszą koszty transportu.

Prawo do reperacji będą mieli posiadacze talonów, których wydanie uzgodnione zostanie między Izba Rzemiosłniczą a Okr. Komisją Związków Zawodowych. Talony te zostaną wydane za pośrednictwem Związków Zawodowych w pierwszym rzędzie lud-

ności pracującej naszego województwa.

Dość przydzielonej skóry w stosunku do jej zapotrzebowania jest niewielka, jednak istniejące nadzieje, że akcja przydzielania skóry nabierze formy stałej i szerszej. Szybkość rozpoczęcia tej akcji zależna jest obecnie od uregulowania sprawy transportu skóry na Śląsk. (Lk)

Nadawanie aktów własności

Uregulowanie spraw osadnictwa

CIEPLICE. Wojewódzki Urząd Ziemi w Cieplicach komunikuje, że obecnie na terenie Dolnego Śląska zwłaszcza w najbardziej zaludnionych powiatach południowych, 19 specjalnych komisji przeprowadza dokładne spisy gospodarstw przydzielonych osadnikom. Akcja ta jest pierwszym etapem pracy zmierzającej do nadania rolnikom prawa własności w stosunku do przydzielonych gospodarstw.

Po opisaniu ich nastąpi parcelacja większych obiektów, komasacja mniejszych i ostateczne ustalenie granic każdego gospodarstwa, przy czym będą wy-

dawane indywidualne akty własności.

Rozpoczętą akcję należy przyjąć z największym uznaniem, nie tylko reguluje ona bowiem kwestię osadnictwa rolniczego na Dolnym Śląsku, ale przyczynia się do wytworzenia wśród osadników rolnych świadomości, że znajdują się rzeczywiście „na swoim” i że mogą wkładać w gospodarstwo cały swój wysiłek, ponieważ otrzymali je na zawsze.

Wydział geologiczno-górnictwa na Akademii Górniczej w Krakowie

Kraków. W związku z ogromnym zapotrzebowaniem inżynierów górniczych, geologów i inżynierów miernictwa górniczego, Akademia Górnicza w Krakowie uruchamia w styczniu 1946 r. specjalny wydział geologiczno-mierniczy dla kształcenia odpowiednich specjalistów. Wydział ten będzie posiadał dwa oddziały: geologiczno-poszukiwawczy i oddział miernictwa górniczego. Kończący pierwszy otrzymują tytuł inżyniera górniczego geologa, zaś drugi tytuł inżyniera miernictwa górniczego.

Inżynierowie geolodzy są przeznaczani do objęcia stanowisk w Państwowej Służbie Geologicznej w oddziałach geologicznych w przemysłach górniczym i w niektórych innych resortach gospodarczych. Inżynierowie miernictwa górniczego mają przede wszystkim objąć stanowiska mierniczych w przemyśle

Z WOJEWÓDZTWA ŚLASKO-DĄBROWSKIEGO

Katowice. Cukiernia „Lotos” złożyła na akcje Pomocy Żimowej sumę 18.082 zł.

Szenawice. P. C. K. Oddział w Sosnowcu ul. Malschowskiego 2f uruchomił naświetlania lampą kwarcową w godzinach od 9—13 codziennie za wyjątkiem świąt i niedzieli.

Będzin. Komenda MO. w Będzinie urządziła uroczystość „Oplatka”, na którą zaproszono wszystkich koncedantów posterunków z powiatu oraz po jednym szeregowcu. Przy łamaniu się oplatkiem przemówił Komendant Powiatowy MO. ppor. Stochmal, który w serdecznych słowach dziękował zebranym funkcjonariuszom za gorliwą, pełną poświęcenia służbę dla dobra Państwa, wzywając ich do dalszych w tym kierunku wysiłków.

W uroczystości wziął także udział starosta Angier, prezes Rady Powiatowej Domańska oraz goście.

Chełm. Onegdaj dyrekcja hut „Kosobudzko” w Chorzowie powiadomiła pracowników Strazy Przemysłowej Łosław Przybił, zamieszkałego w Chorzowie kwota 133.300 zł, całym układowym zakupem ryb dla załogi hut. Przybił zamiast zgłosić się po odbiór ryb ulecił się w niewłaściwym kierunku. Miłkcia Obywatelska jest na tropie defraudanta. (N)

Łęczyca. Na odbytym pod przewodnictwem A. Pardieli zebraniu załogowym pracowników hut cynkowej postanowiono złożyć na rzecz miejsc. komitetu Pomocy Żimowej po 100 kg. węgla dla każdego z pracowników. W wyniku ogólnej zbiórki zakłaga oddała do dyspozycji miejscowego komitetu do podziału dla najbardziej potrzebujących 105 t. węgla.

Następnie postanowiono opłacać się na rzecz funduszu opieki nad zdemobilizowanymi żołnierzami Armii Polskiej po 0,5% od zarobku miesięcznego.

Rybnik. Pow. Obywatelski Komitet gwiazdkowy zorganizował w czasie świąt na terenie powiatu rybnickiego szereg uroczystości gwiazdkowych dla Wojska Polskiego. Ogółem wręczono żołnierzom 1150 paczek. (rk)

Rybnik. Staraniem specjalnego komitetu, na czele którego stał dr. Trzcinka, zorganizowano w Rybniku, w sali Pow. Domu Kultury, uroczystość tradycyjnego opłatka dla osadników i repatriantów. W uroczystości wzięło udział 120 repatriantów i osadników, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, duchowieństwo oraz przedstawiciele stowarzyszeń politycznych. M. in. uroczystość zaznaczyli swą obecnością wicewójewoda Arka Soch, wygłaszając do zebranych oświadczenia przemówienie.

Z kolei przemawiali starosta powiatowy Szecha, inspektor osadnictwa Dziega oraz ks. Garus. W dalszym ciągu młody uroczystości prof. Łodygowski wykonał za fortepianie szereg koled polskich. (rk)

Osztyn. Pod przewodnictwem ob. Curyły odbyło się w Pałacu posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej, na którym starosta Kwasy złożył oświadczenie sprawozdanie z pracy Wydziału Powiatowego. Powzięto szereg ważnych uchwał oświadczenie gospodarki powiatowej, a m. in. przyjęto budżet powiatu na rok 1946 r. oraz wybrano zarząd powiatu. (rk)

Dnia 30 grudnia 1945 r. zginął śmiercią górnika w akcji ratowniczej podczas pożaru na dole kop. „Jowisz” w Wojkowicach-Komornych, starszy sitygar, wychowanek Państwowej Szkoły Górniczej w Dąbrowie Górniczej

Sp. Szmit Piotr

W zmarłym tracimy pełnego ofiarności pracownika, dobrego koleżę i współtowarzyszcę, którego pamięć na zawsze zachowamy w sercach

przy ul. Staszycy nr. 29
kom., a następnie na
w styczniu 1946 roku

Ogłoszenie

Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego

Bytom, ul. Moniuszki 28

poszukuje dla 3-ech (czterech) kandydatów Stawki Przemysłowej typu gniazda w Bytomiu, kandydatów na stanowiska:

Dyrektora Szkoły

doświadczonego pedagoga, zdolnego, energicznego organizatora i dobrego administratora z wyjątkowym wykształceniem, oraz

3-ich Kierowników

Wydziału: Mechanicznego, Elektrycznego i Inżynierskiego kopalin.

inżynierów lub techników

z doświadczeniem praktycznym zawodowym możliwie w powiatowym i z praktyką pedagogiczną odnoszącą się do kierowania technicznymi.

Świadectwa rekomendacji z pracy w zakładach przemysłowych składają pod wyżej wymienionym w Sekcji Zarządu Technicznym Zjednoczenia. — Wynagrodzenie według Rozkładu Skali — do bliższych warunków.

Około 1 milion cegieł (palonych) natychmiast do sprzedania.

Zgłoszenia pod: Magistrat Oleśno (Śl. Opolski)

1.000,- zł nagrody

za wrócenie portfelu zgubionego dnia 27. 12. 45 r., w postaci na trasie Ostrów-Przemysł, w którym znajdowały się tylko same dokumenty wojskowe i cywilne na nazwisko ppor. SUCHOCKIEGO MICHAŁA syna Karłowicza urodz. 9. 6. 1916 r. w Jezien. Laskary znalazca jest proszony odesłać za zastrzeżeniem pocztowym pod adresem ppor. Suchocki Michał, Szczakowa nr. 33 246 p. p. jednostka Wojskowa — które uisławiać.

DOM HANDLOWY

Sapieżewski i Jakubowski

Kraków, ul. Mikołajska 4, tel. 594-66

Handlowa sprzedaż maszyn i narzędzi roln.

na Województwa:

Krakowskie, Rzeszowskie i Śląskie

poszukuje w każdej miejscowości

ODSPRZEDAWCÓW

Firma „UBA” Kraków, Sarego (Zielona) 12

z wieloletnią jakością

LANCUCHY ROWEROWE „ORION”

Firma MARIAN PUJDAK

WARSZAWA, UL. MARSZAŁKOWSKA 79

Kupuje maszynę bierną do planowania i liczenia dobrych marek. Sprzet geodezyjny, teodolity Zeiss-Wild, planimetry, cyrkle. Pojemniki Contax-Leica-Reina oraz obiektywy. Mikroskopy leżące do dobrych marek. Płacimy najwyższe ceny

Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu

zakupi urządzenia laboratoryjne

(nowe lub używane) dla badań wytrzymałościowych, metalograficznych i chemicznych, w szczególności:

1. APARAT DO BADANIA TWARDOŚCI METALI (Brinell, Rockwell itp.), maszyny próbnicze do rozrywania próbek i inne,
2. MIKROSKOP do badania metali wraz z kamerą i kompletną przyborami, komplety papierów, past i poszów szlifujących i polerskich, oraz pozostałe części urządzenia laboratorium metalograficznego,
3. Aparaturę do badania własności odwy, węglów itp., aparaturę do szybkiego oznaczania C i S, kolorymetry, wagi analityczne, piecyki gazowe i elektryczne (laboratoryjne), aparat do destylacji wody, przyrządy porcelanowe i szklane, instrumenty, chemikalia i inne pozostałe części wyposażenia laboratorium chemicznego.

Zgłoszenia i oferty pisemne kierować pod adresem:

Państwowa Fabryka Wagonów, Wrocław, skrytka pocztowa Nr 32

Winnice żelazne STAUFFERA

czarna kopia, wydruk w polsku

KCZYNSKI I S-KA

E. ART. TECHN. NARZĘDZIA

Poznań, ul. Podgórska 8

Poszukujemy

ILUSZCZE STAŁE

do wyrobu mydła

stosownie, olejki do perfum

antyalergiczne i pachnidła

J. & S. STEMPNIOWICZ

POZNAŃ, ulica Marmarska Focha 24

Kupimy

30 m³ listew drewnianych lub obcinoków grub. w kwadracie 5-8 cm.

Oferty: „Spółem” — Katowice, Sokolska 8.

Saraty zostały w Katowicach

samochód osobowy

czarna limuzyna, marki „Opel” z 1935

nr silnika 7565, nr podwoju 7414, rej. nr.

A 67823, z motorem 4-cylindrowym.

Przedsiębiorstwo holownicze przy ul. Ry-

szewskiej w Katowicach. — Osoba, która przedkłada

Wycenę nagrodę dla znalazcy

Karol Ullig Wytwórnia Chemiczna

pod Zarządem Państwowym

Weinowiec, Katowice, ul. 12, tel. 334-92

WOLNE POSADY

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

FOTO-LABORATORIA przy-
jęcie zdjęć fotograficznych
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

WOLNE POSADY

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

WOLNE POSADY

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

WOLNE POSADY

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

WOLNE POSADY

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH domów z bar-
dzo dobrym ogrzewaniem i po-
dobnymi. Świadectwa lub re-
komendacje. Zgłoszenia do
ul. 10-12, 14-16.

POSADZONYCH dom